

УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

МАРІЯ МЕДВІДЬ,

директор бібліотеки Закарпатського державного університету

Враховуючи, що наріжним каменем української зовнішньої політики стала стратегія повноцінної і повномасштабної інтеграції у Європейський Союз, з 2005 року значно підвищується інтерес студентів до видань, присвячених актуальним проблемам і стратегічним пріоритетам євроінтеграційного курсу країни.

Характерно, що після Помаранчевої революції 2004 року якісно міняється ставлення політологів, науковців, державних діячів до дослідження проблематики євроінтеграції України. З'явилися потужні розробки Національного інституту стратегічних досліджень, ряду інших науково-дослідних підрозділів, узагальнюючих матеріалів аналітико-прогностичних центрів.

Необхідність пошуку нової, актуальної нормативно-правової, монографічної, публіцистичної літератури з проблематики євроінтеграції України бібліотечний комплекс Закарпатського державного університету поєднує з кропіткою роботою по науковому впорядкуванню книжкового фонду, організації нових технологій в бібліотечній справі, з метою допомогти студенту.

За 11 років функціонування по таких показниках, як темпи наповнення бібліотечного фонду, створення електронної бази бібліографічних даних, комп'ютеризація, планування перспектив розвитку, широкому залученню читачів бібліотечний комплекс ЗакДУ став одним із найпотужніших в області. Відкритість його фондів для всіх бажаючих ними користуватися слугує найкращою рекламою роботи. На сьогодні це фонд понад 200 тисяч примірників, 10 тисяч методичних посібників, 300 найменувань періодичних видань, солідна база електронних підручників

Найкращим досягненням роботи бібліотеки є введення в 2003 році електронного каталогу, а в 2005 році - повний перехід на комп'ютерне обслуговування. Ця подія стала зна-

чимою в краї, адже бібліотека ЗакДУ, освоївши новітні технології в процесі бібліотечного обслуговування, стала першою комп'ютеризованою бібліотекою Закарпаття. Оцінивши переваги комп'ютерного обслуговування, ми почали пропагувати нову технологію, запрошуючи бібліотекарів Закарпаття на семінари, присвячені проблемам освоєння комп'ютеризації бібліотечних процесів.

Бібліотека ЗакДУ пропагує низку наукових праць, присвячених актуальній проблемі євроінтеграції України до ЄС. Відділом інформаційно-бібліографічної роботи бібліотеки ЗакДУ підготовлено бібліографічний тематичний покажчик „Інтеграція України до ЄС”. До покажчика включено різноманітні публікації: книги, брошури, монографії, статті з періодичних видань, які можна знайти як у фондах бібліотеки ЗакДУ, так і отримати рекомендації щодо їх знаходження в інших бібліотеках міста.

Нижче наводимо перелік матеріалів, які, сподіваємось, будуть корисними всім, хто цікавиться проблемами інтеграції.

Бібліографічно-тематичний покажчик „Інтеграція України до ЄС”.

1. Послання Президента України до Верховної Ради України: Про внутрішнє і зовнішнє становище України в 2005 р. // Доповідь у Верховній Раді України. – К.:2006.-180с.

2. Постанова Верховної Ради України „Про приєднання України до Європейської конвенції про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними громадами або органами влади 1980 року” //Україна на міжнародній арені. Збірник документів та матеріалів (1991-1995 рр.). У двох книгах. Кн.2.-К.:Юрінком Інтер, 1998.-387с.

3. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або властями (версія українською мовою). -Братислава, 1999.-123с.

4. Додатковий протокол до Європейської

рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями. -Братислава,1999.-С.144-148.

5.Протокол №2 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями. -Братислава,1999.-С.149-152.

6. Закон України "Про транскордонне співробітництво" від 24 червня 2004 року. <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgs-bin/laws/main.cgi-S1-7>.

7.Україна: Стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки/ Під ред. О.С. Власюка – К. : Знання України. 2005.-556 с.

8.Що таке Угода про партнерство та співробітництво: Довідник.- К.: Комісія Європейського Співтовариства., 1998. – 97 с.

9.Європейський вибір: Послання Президента України до Верховної Ради України. 2002 р. – К.: Преса України, 2002. – 96 с.

10.Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО: інтеграційні перспективи України. – К., 2004. – 86с.

11.Квартальні передбачення: дослідження економіки України / Міжнародний центр перспективних досліджень. - №33 - 2005.- 42 с.

12.Регіони України: Проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: Монографія./За ред.Варналія З.С.- К.:Знання, 2005.-563 с.

13.Міжнародні інтеграційні процеси сучасності: монографія/Філіпенко А.С.– К.:Знання України, 2004.– 304 с.

14.Іноземні інвестиції в економіку України. Наукове зібрання. - К.: 2004.-248 с.

15.Посібник з транскордонного співробітництва/ Відповідальний за випуск В.Чопак. - Ужгород: Поліграфцентр "Ліра", 2005. – 29с.

16.Будівництво нової Європи. Прикордонне співробітництво у Центральній Європі./За ред. В.Гудака.-Ужгород:Закарпаття,1997.-116с.

17.Регіональна політика в країнах Європи.Уроки для України. /За ред.С.-Максименка, І.Студенікова.- К.: Логос,2000.-368с.

18.Передрій О.С. Україна –Європейський Союз через призму транскордонного співробітництва//Науковий вісник Закарпатського державного університету.-Економічні науки.- Вип.5 - 2005. - С.14-20.

1. Зінчук Т. Аграрна політика країн ЦЕС у контексті інтеграції до ЄС: реалії та перспективи для України // Економіка України.-2006.- №4 .– С.74-88.

2. Перевертень Н. СНГ: ступени экономической интеграции // Евразия.- 2006.- №3.- С.22-25.

3. Голобородко С.Л. Интеграция в европейскую экономику, тенденции глобализации на примере развития вторичной металлургии, проблемы и пути решения// Международное публичное и частное право.-2005.- №6(27).– С.11-14.

4. Крисоватий А. Діалектика трансформації податкової політики України в контексті європейської інтеграції //Журнал європейської економіки.-2005.-Т.4, №2.– С.185-203.

5.Саматов О.Ж. Международно - правовые проблемы экономической интеграции в СНГ // Современное право.-2005.- №3.– С.46-51.

Політико-правовий механізм інтеграції

1.Актуальные проблемы Европы : Европейский Союз после расширения: Сборник научных трудов.№4 /Редактор –составитель Гусаров Ю.А.– М.:ИНИОН РАН, 2005.– 206с.

В сборнике рассматриваются проблемы, связанные с расширением Европейского Союза, его последствия для старых и новых государств-членов, экономическое положение, эволюция и перспективы ЕС, общая внешняя политика и политика безопасности, значение Европейской конституции, региональное развитие ЕС, выборы в Европейский парламент и другие вопросы.

2. Посельський В. Конституційний устрій Європейського Союзу: Навчальний посібник. – К. : Таксон, 2005.– 280с.

Навчальний посібник знайомить читача з політичною, інституційною, правовою та фінансовою структурою Європейського Союзу, витоками і процесом повоєнної європейської інтеграції в історичній перспективі. Окремо розглянуто питання розширення Євросоюзу на Схід і запровадження

європейської політики сусідства.

3. Зовнішня політика України: Матеріали парламентських слухань / Відповідальний редактор Стручук О. – К.: ЦТІ, 2004. – 198с.

Збірник матеріалів парламентських слухань дозволить читачам ознайомитися з позицією уряду, парламенту (зокрема фракцій та груп) щодо актуальних проблем української зовнішньої політики та бачення шляхів їх вирішення. До збірника також ввійшли інформаційні матеріали, які включають різні аспекти зовнішньополітичної діяльності України, а також дослідження, проведені Інститутом міжнародних досліджень процесів інтеграції та глобалізації.

4. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України / Відповідальний редактор Горбач В. А. – К.: Аналітичне дослідження, 2004. – 86с.

Це дослідження, підготовлене за участю відомих українських експертів, є спробою резюмувати чіткі критерії членства в організаціях, членом яких прагне стати Україна, а також показати, наскільки Україна відповідає цим критеріям.

Дослідження не лише констатує здобутки та проблеми у відносинах України з СОТ, ЄС та НАТО. Воно висвітлює позитивні та негативні наслідки інтеграції України до цих структур, а також подає рекомендації щодо прискорення інтеграційних процесів на кожному з трьох напрямів. Наприкінці кожного розділу викладено обґрунтований прогноз щодо можливостей та термінів вступу України до кожної з організацій.

5. Україна - НАТО: майбутнє в путях минулого / Відп. ред. Поляков Л. – К., 2004. – 176с.

Збірник містить матеріали проекту Центру Разумкова «Підготовка України до вступу до НАТО: перспективи якісних зрушень», зокрема ключові виступи учасників Круглого столу, що відбувся 1 липня 2003р., розроблений експертами аналіз сучасного досвіду розширення Альянсу на Схід; статті, підготовлені фахівцями Центру та зовнішніми експертами; результати соціологічних досліджень громадської думки з зазначеного питання.

6. Вісник «Міжнародні відносини». Випуски 25-28 / О.І. Шнирков. – К.: КНУ ім. Т.Г. Шевченка, 2003. – 306 с.

Висвітлено актуальні проблеми міжнародних відносин, питання сучасної системи міжнародного права. Розглянуто особливості розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин, сучасні проблеми міжнародної інформації, питання іноземної філології.

7. Досвід країн Вишеградської четвірки на шляху до ЄС: Аналітичні оцінки / Національний інститут стратегічних досліджень (Закарпатський філіал); Фонд ім. Фрідріха Еберта. За ред. С. Мітряєвої / Головний редактор Л. Льченко. – Ужгород: Видавництво В. Падяка, 2003. – 136 с.

Збірник містить матеріали міжнародного «круглого столу» з теми «Досвід Вишеградської четвірки на шляху до ЄС: можливості для України», проведеного 30-31 жовтня 2003 року Закарпатським філіалом Національного інституту стратегічних досліджень та Фондом ім. Фрідріха Еберта. У засіданні взяли участь експерти та науковці академічних інституцій, аналітичних центрів України, Угорщини, Словаччини, Чехії, Польщі, Російської Федерації, Німеччини, представники дипломатичних місій, керівники Закарпатської облдержадміністрації та Закарпатської обласної ради. Обговорювалися проблеми та перспективи відносин Вишеградської четвірки з Україною, стратегії України по відношенню до країн Вишеградської групи на білатеральному та багатосторонньому рівнях, політики ЄС щодо України у цьому контексті, «історичного примирення» між країнами-сусідами як необхідної передумови євроінтеграції.

8. Ковальова О. Стратегії євроінтеграції: як реалізувати європейський вибір України: Монографія. – К.: Ін-т ім. Корецького, 2003. – 338с.

З огляду на завдання реалізації європейського вибору України на основі класичних теорій європейської інтеграції і новітніх політологічних концепцій розширення Європейського Союзу на Схід досліджені спільні стратегії Євросоюзу та інтеграційні стратегії країн Центральної і Східної Європи, зробле-

но спробу узагальнити досвід відносин України з ЄС. Проаналізовані такі політичні аспекти співробітництва, як поглиблення політичної взаємодії, входження до євроатлантичного простору безпеки, зменшення політичних ризиків і запобігання негативним наслідкам розширення.

9. Про взаємовідносини та співробітництво України з Європейським Союзом: Парламентські слухання /Кулаков О.– К.: ЦТІ «Енергетика та електрифікація», 2003.– 254 с.

До збірника включені основні матеріали парламентських слухань з питань взаємовідносин та співробітництва України з Європейським Союзом, що пройшли 20 листопада 2002 року.

Публікація матеріалів парламентських слухань про взаємовідносини та співробітництво України з Європейським Союзом дасть можливість ознайомитись із станом та першочерговими завданнями, що постають перед Україною на новому етапі її шляху до Європейського Союзу.

10.Шемятенков В. Европейская интеграция: учебное пособие.– М.: Международные отношения, 2003.– 400с.

Всесторонне рассмотрены история и сущность европейской интеграции, а также право, институты и политика Европейского Союза. Большое внимание уделено новейшим достижениям интеграции- единому внутреннему рынку, экономическому и валютному союзу и предстоящему расширению ЕС. Объективно проанализирован весь комплекс отношений между ЕС и Россией.

11. Горенко О. Соціально - політичний вимір європейської інтеграції та Україна : Історичні зошити.– К., 2002.– 154с.

Книга присвячена аналізу складних питань оптимізації загальної концепції європейської інтеграції, визначенню соціально – політичної складової європейської стратегії України. Значна увага приділена характеристичі соціальних орієнтирів співпраці в рамках Європейського Союзу взагалі та соціальним аспектам реалізації інтеграційних стратегій країн Центрально-Східної Європи. Розглянуто актуальний дискус щодо ключових світоглядних проблем глобалізації, особливостей

дослідження сучасних тенденцій суто економічного глобалізму у проблемному полі всесвітньої історії.

12. Посельський В. Європейський Союз: інституційні основи європейської інтеграції.– К.: Смолоскип, 2002.– 168 с.

Робота знайомить читача з політичною, інституційною, правовою та фінансовою побудовою Європейського Союзу.

13. Мармазов В. Рада Європи: політико-правовий механізм інтеграції/ В.Мармазов, І.Піляєв. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2000.– 472 с.

Посібник дає комплексне уявлення про історію Ради Європи, її інституційну і правову системи, механізми юридичного і політичного моніторингу, що застосовується організацією для контролю за дотриманням державами-членами Ради Європи своїх обов'язків та зобов'язань, механізми взаємодії та співробітництва України з Радою Європи, основні здобутки, проблеми і напрями цього процесу.

Статті з періодичних видань і наукових збірників

1. Довгий О. До єдиного науково-технічного простору // Політика і час.-2006.-№5.- С. 48-54.

2. Пухтецька А. Поняття європейського адміністративного простору : необхідність запровадження у вітчизняній адміністративно-правовій науці // Юридична Україна.-2006.-№2.- С. 38-44.

3. Шишков Ю. Отечественная теория региональной интеграции: опыт прошлого и взгляд в будущее // Мировая экономика и международные отношения.-2006.-№4.- С.54-64.

4. Цыганок А. СНГ: ступени военной интеграции // Евразия.-2006.- №3.- С. 26-36.

5. Геєць В. У трьох соснах не заблукати // Політика і час.-2005.- №7.- С. 77-80.

6. Їжак О. Інтеграція без насильства // Політика і час.-2005.- №2.- С. 61-70.

7. Європа допомагатиме Україні // Євро-біюлетень.-2005.- №9.- С. 6.

8. Кирлич В. Євроінтеграційний шлях Республіки Болгарія : досвід для України // По-

літика і час.-2005.- №11.- С. 42-49.

9. Пропозиція ЄС у галузі освіти для України // Євробюлетень.-2005.- №9.- С. 21.

10. Бобешко Т. Європейська інтеграція та демократія і трансформація III-ї Речі Посполитої // Персонал.-2004.- №12.- С.20-26.

11. Від виконання Дейтонської угоди до європейської інтеграції// НАТО .Ревю. Історичні зміни на Балканах.- 2004.- С.8-9.

12. Громадяни України підтримують курс на європейську інтеграцію// Євробюлетень.- 2004.- №4-5.- С.9.

13. Жарикбаев А. Главный элемент транспортной инфраструктуры //Мир Евразии.-2004.-№9.- С.24-27.

14. Кур'ята Н. Україна відзначає День Європи //Євробюлетень.-2004.-№4-5.- С.2-3.

Між інтеграцією і дезінтеграцією// НАТО. Ревю. Історичні зміни на Балканах.- 2004.- С.10-13.

Карл Більдт розглядає основні питання, які наступного року постануть перед Південно-Східною Європою, і шляхи їх розв'язання.

15. Стосунки Україна -ЄС від співпраці до інтеграції // Євробюлетень.- 2004.-№4-5.- С.4

Підлуцький О. Як Велика Британія потяг європейської інтеграції наздоганяла // Євробюлетень.-2004.-№4-5.- С.16-17.

16. Хав'єр Солана : Розширений Європейський Союз стане найбільшим і найуспішнішим прикладом регіональної інтеграції у світі// Євробюлетень.- 2004.- № 4-5.- С.4-5.

17. Смирнов М., Комісарчук Р. Інституційна реформа в Україні –передумова інтеграції до Європейського Союзу //Прокуратура. Людина. Держава.-2005.-№9.- С.77-90.

18. Сон С. Выборы в Европарламент и перспективы европейской интеграции Украины // Юридический вестник.-2005.- №1.- С.126-129.

19. Шерр Джеймс Міст до Європи чи театр геополітичних дій? //Політика і час.- 2005.-№6.- С.26-37.

20. Албанська мрія // НАТО . Ревю. Історичні зміни на Балканах.- 2004.- С.54-57.

Альфред Мойсіу представляє аналіз відносин між Албанією і НАТО та планів краї-

ни щодо майбутнього членства в Альянсі.

21. Борисенко П. Документи Парламентської асамблеї Ради Європи як засоби вирішення проблеми інтеграційних процесів європейського континенту // Проблеми розвитку та управління інтеграційними процесами на міжнародному ринку вищої освіти і науки .- Ужгород : Ужгородська міська друкарня.- 2004.- С.49-53.

22. Бульба О. Європейська інтеграція України та питання реалізації принципу поділу влади // Право України.-2004.- №12.- С.8-12.

Інтеграція до європейського освітнього простору

1. Болонський процес: модернізація змісту природничої педагогічної освіти: Збірник наукових праць /Колектив авторів.- Полтава: АСМІ, 2005.- 356с.

У збірнику вміщено матеріали , присвячені сучасним педагогічно - освітнім стратегіям модернізації змісту природничої педагогічної освіти.

2.Павловський Кшиштоф. Трансформації вищої освіти в ХХІ столітті. Польський погляд: Монографія.- К.: Навчально-методичний центр, 2005.- 250с.

У монографії викладені основні завдання, які ставить Європейський Союз у сфері розвитку вищої освіти. Системно висвітлено процес трансформації польської системи вищої освіти та запропоновано модель її подальшого вдосконалення. Окреслено значення управлінської освіти в майбутньому «суспільстві знань» та лідерська роль університетів в побудові такого суспільства.

3. Стан, проблеми та перспективи інтеграції України у європейський освітній і науковий простір: Матеріали міжнародної наукової конференції 12-15 квітня 2005 року. Ужгород (Україна)- Сніна (Словаччина) /Упорядник Олексик Х.- Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ, 2005.- 196с.

У збірнику вміщено тексти доповідей і повідомлень ІХ міжнародної наукової конференції «Стан, проблеми та перспективи інтеграції України у європейський освітній і науко-